

Rekenkamercommissie gemeente Oldambt

1. Inleiding

In de raadsvergadering van 20 maart 2017 heeft de gemeenteraad besloten een (tijdelijke) rekenkamercommissie in te stellen, bestaande uit een extern en onafhankelijk aan te stellen interim-directeur, de heer mr. drs. W.H. Everts, directeur van Everts Bestuur & Advies te Bedum. Deze ontvangt gevraagd en ongevraagd advies van een klankbordgroep, die bestaat uit vier raadsleden van de gemeente Oldambt (de auditcommissie). Door de inbreng van de raadsleden wordt gewaarborgd dat de rekenkamercommissie vanuit haar onafhankelijke positie oog heeft voor de belangen en opvattingen in het politieke veld. De raadsleden nemen een politiek onafhankelijke positie in; zij zijn niet namens hun fractie benoemd, maar op basis van deskundigheid en beschikbaarheid. De interim-directeur is op basis van zijn professionaliteit en onafhankelijkheid benoemd. Hij dient te waarborgen dat de bevindingen, oordelen en aanbevelingen niet gekleurd worden door partijpolitieke belangen. Aan de instelling van de rekenkamercommissie ligt de *'Verordening rekenkamercommissie gemeente Oldambt'* ten grondslag.

Taken en doelstelling

De rekenkamercommissie van de gemeente Oldambt bestaat uit een interim-directeur. De taak van de rekenkamercommissie is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

- a. rechtmatigheid: is de uitvoering in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving (o.a. gemeentelijke verordeningen en raadsbesluiten)?
- b. doelmatigheid: zijn de prestaties met zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?
- c. doeltreffendheid: zijn de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst.

Onderzoeksprotocol.

In dit onderzoeksprotocol beschrijft de rekenkamercommissie de richtlijnen die zij hanteert bij de uitvoering van haar onderzoek. Het doel van dit protocol is om waarborg te bieden voor de kwaliteit van het onderzoek door de commissie en voor een goed verloop van het gehele onderzoeksproces binnen de organisatie. Daarnaast wil de rekenkamercommissie met dit protocol inzicht verschaffen in de werkwijze van de rekenkamercommissie en hierdoor bijdragen aan de transparante sfeer waarbinnen de rekenkamercommissie haar taken wil uitoefenen.

De rekenkamercommissie hanteert de volgende vier uitgangspunten bij haar onderzoek:

- a. zorgvuldigheid: validiteit en volledigheid bij de verzameling van de relevante feiten.
- b. objectiviteit: objectieve en gedegen analyse van de feiten
- c. transparante oordeelsvorming: beoordeling van feiten aan de hand van een expliciet normenkader.
- d. controleerbaarheid van het dossier: beoordeling van de opbouw van het dossier.

Missie.

De rekenkamercommissie wil door middel van haar onderzoek een constructieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Oldambt, in het bijzonder doordat rekenkameronderzoek de controlerende rol van de gemeenteraad versterkt.

2. Onderwerp van onderzoek.

De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. In dit geval gaat de rekenkamercommissie op verzoek van de gemeenteraad van Oldambt onderzoek doen naar de ontwikkelingen rond het Centrum Plan Scheemda Poststraat.

3. Onderzoeksopzet en aankondiging.

De commissie stelt een onderzoeksopzet vast.

De onderzoeksopzet omvat in elk geval de volgende onderdelen :

Onderzoeksopzet rekenkamercommissie

1. Aanleiding en achtergronden onderzoeksvraag
2. Doel van het onderzoek
3. Centrale vraagstelling en deelvragen
4. Omschrijving normenkader
5. Globale onderzoeksaanpak; keuze onderzoeksinstrumenten
6. Organisatie: tijdpad, inhuur externe expertise en kosten.

De definitieve onderzoeksopzet wordt ter kennisneming toegezonden aan de raad en het college. Daarbij wordt ook aangegeven wie het onderzoek zal uitvoeren. De definitieve onderzoeksopzet vormt het uitgangspunt voor het onderzoek. Tegelijkertijd wenst de rekenkamercommissie een zekere flexibiliteit te behouden. Gaandeweg het onderzoek kan duidelijk worden dat het niet (meer) mogelijk of niet (meer) opportuun is de onderzoeksopzet in de bestaande vorm uit te voeren. De rekenkamercommissie behoudt zich het recht voor de onderzoeksopzet aan te passen. Wanneer er substantiële wijzigingen in de onderzoeksopzet worden aangebracht, zal dit worden meegedeeld aan de raad en het college.

4. Start van het onderzoek.

Globaal zal het onderzoek er als volgt uitzien:

onderwerpkeuze;

opstellen onderzoeksopzet en onderzoeksvragen;

onderzoeksvoorstel met tijdsplanning, begroting en inschatting benodigde capaciteit;

onderzoeksfase: dossierstudie, interviews, experts raadplegen;

concept rapport;

wederhoor;

definitief rapport.

Samenwerking met externen.

Voor dit onderzoek zal extern ondersteuning worden gezocht voor de uitvoering van het onderzoek. Er worden zo mogelijk 3 externe professionele bureaus gevraagd om aan de hand van de onderzoeksopzet een offerte uit te werken. De bureaus ontvangen bij de offerteaanvraag het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie met het verzoek in hun offerte rekening te houden met de werkwijze van de rekenkamercommissie. De/het bureau(s) met de meest aansprekende offerte zullen/zal (afhankelijk van de daarvoor beschikbare tijd in verband met het krappe tijdspad) worden uitgenodigd voor een presentatie van hun offerte. Op basis hiervan maakt de rekenkamercommissie een keuze.

Uitgebrachte offertes worden door de rekenkamercommissie beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- ervaring/deskundigheid van het bureau en de onderzoekers;
- de uitwerking van de probleemstelling en de operationalisering van de onderzoeksvragen;
- de planning en de begroting van het onderzoek;
- de wijze waarop de gegevens worden verzameld en geanalyseerd;
- de wijze waarop tussentijds wordt gerapporteerd;
- de prijs-kwaliteitverhouding.

De bureaus zal bij de offerteaanvraag nadrukkelijk worden gevraagd of zij op het desbetreffende terrein al werkzaam zijn of waren voor de gemeente Oldambt. Wanneer dit het geval is en de rekenkamercommissie vaststelt dat dit het risico van belangenverstrengeling tot gevolg heeft, betekent dit dat de onderzoeksopdracht niet aan het desbetreffende bureau kan worden verstrekt. De opdrachtverlening aan een extern bureau vindt plaats onder de voorwaarden van de rekenkamercommissie.

Het uitgangspunt bij de inschakeling van een extern bureau is dat de eindverantwoordelijkheid, de regie en het uitbrengen van de eindrapportage bij de rekenkamercommissie blijft liggen. Dit betekent dat belangrijke beslissingen over de inrichting, voortgang en conclusies van het onderzoek door de

commissie worden genomen. De rekenkamercommissie is verantwoordelijk voor de dagelijkse voortgang van het onderzoek en vormt het primaire aanspreekpunt voor het bureau.

6. Voortgang en dossiervorming

Voor de loop van het onderzoek gelden de volgende regels :

De verslagen van interviews worden ter goedkeuring aan de geïnterviewden voorgelegd.

De gespreksverslagen zullen vertrouwelijk worden behandeld. Het citeren uit interviewverslagen is slechts mogelijk met toestemming van de geïnterviewde.

Voor de samenwerking met het externe bureau gelden aanvullend de volgende regels:

Het onderzoeksbureau rapporteert periodiek over de voortgang, zowel inhoudelijk als qua urenbesteding.

Het onderzoeksbureau houdt een logboek bij waarin relevante ontwikkelingen in het onderzoek worden bijgehouden.

De rekenkamercommissie kan desgewenst aanwezig zijn bij de interviews die door het externe bureau worden afgenomen.

De onderzoekers zijn aanwezig bij de behandeling van het onderzoeksrapport in de raad(scommissie). De rekenkamercommissie krijgt de beschikking over het gehele onderzoeksdossier dat door het onderzoeksbureau wordt opgebouwd.

Het is het onderzoeksbureau niet toegestaan om buiten de rekenkamercommissie om contact op te nemen met derden over de voortgang of de resultaten van het onderzoek.

De externe communicatie na afloop van het onderzoek verloopt via de rekenkamercommissie. Verzoeken van derden worden door het onderzoeksbureau naar haar doorverwezen.

Gedurende het onderzoek vormt de rekenkamercommissie een onderzoeksdossier.

Dit bestaat in elk geval uit:

1. Onderzoeksopzet en schriftelijke correspondentie hierover met betrokkenen
2. Offerte onderzoeksbureau
3. Het logboek van het onderzoeksbureau
4. Kopieën van relevante documenten
5. Alle gespreksverslagen
6. Alle tussentijdse notities m.b.t. dataverzameling en analyse
7. Conceptrapport
8. Schriftelijke stukken inzake wederhoor

9. Inhoudelijke reactie van het college
10. Aanbiedingsbrief gemeenteraad
11. Eindrapport
12. Persberichten die in het kader van het onderzoek zijn uitgebracht
13. Verslagen van behandeling in commissie en raad

Archivering

Het zorgdragerschap voor het bewaren van het archief ligt bij de gemeente Oldambt. De dossiers zijn in principe toegankelijk voor derden voor zover zij geen vertrouwelijke gegevens bevatten. Voor inzage in vertrouwelijke stukken dient een verzoek te worden ingediend bij de gemeente Oldambt. Dergelijke verzoeken zullen door de gemeente worden beoordeeld op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur.

7. Rapportage

Het uitgangspunt in de rapportage is transparantie. Het moet volstrekt helder zijn hoe de rekenkamercommissie tot haar eindoordeel komt. In de rapportage wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen normen (criteria), bevindingen, conclusies en aanbevelingen. Wanneer in de tekst wordt gerefereerd aan een bepaald document of een gesprek dan zal de bron worden vermeld.

Bij het opstellen van het rapport wordt de volgende indeling als uitgangspunt genomen:

Indeling rapport rekenkamercommissie:

Samenvatting

Inleiding: achtergrond, doelstelling en vraagstelling

Onderzoeksaanpak

Beoordelingskader

Bevindingen en analyse

Conclusies en eventuele aanbevelingen

Bijlagen : bronnen (lijst van geïnterviewden, tussentijdse notities, documenten en literatuur)

In zijn algemeenheid wordt gestreefd naar een korte, bondige rapportage. Dit betekent dat achtergrondinformatie zoveel mogelijk in de bijlagen wordt verwerkt. De rekenkamercommissie is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het rapport. Dit betekent dat de rapportage herkenbaar moet zijn als rapport van de rekenkamercommissie. In het onderzoek wordt het extern bureau, dat het onderzoek heeft uitgevoerd, vermeld. De eindverantwoordelijkheid van de rekenkamercommissie houdt tevens in dat de commissie haar aanbevelingen formuleert aan de raad en/of het college.

8. Wederhoor.

De rekenkamercommissie volgt voorafgaand aan de raadsbehandeling van het rapport een procedure van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor. Met het oog op zorgvuldigheid is het van groot belang dat de bij het onderzoek betrokken (ambtelijke) partijen door wederhoor in de gelegenheid worden gesteld om de opgestelde feiten te bezien op volledigheid, feitelijke onjuistheden en eventuele onjuistheden te benoemen c.q. te corrigeren en zo nodig aan te vullen. Aan de hand van de reacties wordt overgegaan tot vaststelling van de conclusies en aanbevelingen. Vervolgens wordt het conceptrapport aangeboden voor een bestuurlijke reactie. Via de bestuurlijke reactie wordt het college in de gelegenheid gesteld een inhoudelijke reactie te geven op de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Het is mogelijk om het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor samen te voegen. De bestuurlijke reactie van het college wordt integraal opgenomen in het eindrapport, met een nawoord van de rekenkamercommissie.

Het definitieve rapport wordt aangeboden aan de gemeenteraad voor raadsbehandeling, waarna ook het college en overige betrokkenen een afschrift van het rapport ontvangen.

9. Publicatie en publiciteit.

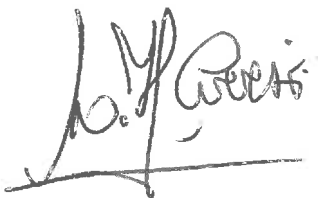
Met het aanbieden van het rapport aan de raad kan de rekenkamercommissie ook een persbericht versturen. Dit persbericht wordt zo nodig opgesteld in overleg met een communicatiemedewerker van de gemeente Oldambt. Het rapport en het persbericht worden op de website van de gemeente Oldambt geplaatst. De voorzitter van de rekenkamercommissie is primair de woordvoerder die de media te woord staat.

10. Behandeling in raadscommissie en raad.

De griffier bereidt een raadsvoorstel voor. De voorzitter van de rekenkamercommissie is in de betreffende raad(scommissie) vergadering aanwezig om een toelichting te geven op het rapport.

Aldus vastgesteld door de rekenkamercommissie d.d. 3 april 2017.

de Rekenkamercommissie Oldambt,

mr. drs. W.H. Everts.